

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: Oct/Nov.-2023**Psychology (Optional) Paper-XV****PSYO14: Psychology of Organizational Behaviour****Day and Date: Tuesday, 12/12/2023****Total Marks: 60****Time: 2.30 PM To 4.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 _____ plays important role in individual's heredity.
a) Economic Condition b) Social Condition c) Gene d) Luck
- 2 In Big Five Model, _____ dimension is opposite to 'Emotional Stability'.
a) Agreeableness b) Extraversion c) Reserved d) Neuroticism
- 3 The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) assesses _____.
a) Perception b) Personality c) Learning d) Motivation
- 4 _____ determines individual's unique adjustment to environment.
a) Conflict b) Personality c) Perception d) Thinking
- 5 Myer-Briggs' personality questionnaire Are statements.
A. ୧୦୦ B. ୧୦୫ C. ୧୧୦ D. ୧୦୨
- 6 Group members are _____.
a) Interdependent b) Independent c) Dependent d) None of these
- 7 Our tendency to take personal pride or offense for the accomplishments of a group is the Territory of.....
a) Personal identity theory b) Social identity theory c) Group identity theory
d) National identity theory
- 8 _____ has done the classic study on conformity.
a) Zimbardo b) Asch c) Hawthorne d) Skinner
- 9 Counselling and therapy, new skill training, or low paid leave of absence facilitateWhen there is a high level of fear and anxiety among employees.
a) Adjustment b) Job Satisfaction) Job execution d) Not one of these
- 10 Group decision making leads to increased acceptance of a solution through participation.
A) Rejection B) Opposition C) Acceptance D) None of these
- 11 The security and economic Factors are _____ sources of Resistance to change.
a) Private b) individual c) organization d) governmental
- 12Outlines the three steps to change the organization: freeing up the status quo, moving to the desired position, and accepting new changes.
a) Kotter b) Curt Levine c) Robbins d) Thomas Cox

- 13 Another study of a changing organization in the Philippines found that giving.....Information sessions to employees reduced employees' institutional cloudiness anxiety.
- a) Formal b) informal c) Magazines d) All of them
- 14 To make the facts attractive, to twist them, to withhold information, and to create false rumors for employees to accept the change.....It is called so.
- a) Attraction b) Organizational c) politics Manipulation d) Not one of these
- 15 The Of employees in the organization can help the employee achieve commitment by reducing resistance and enhance the quality of change decisions.
- a) Involvement b) by decision c) Because of the presence d) All of them

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 leadership
- 2 Introversion vs. extroversion
- 3 Role conflict
- 4 Compulsion for change

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 explain briefly the types of Mayer -Briggs's personality indicators
- 2 Briefly explain the concept of group follow-up?
- 3 Briefly explain the individual sources that resist change?
- 4 Briefly explain the creation of an innovative culture for organizational change?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail the five-state theory of group development?
- 2 Explain in detail the factors that overcome the process that resists change?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 व्यक्तिच्या आनुवंशिकतेमध्ये _____ महत्त्वाची भूमिका बजावतात .
अ) आर्थिक स्थिती ब) सामाजिक स्थिती क) रंगसूत्रे(जीन्स) ड) भाग्य
- 2 पंचघटक प्रारूपामध्ये भावनिक स्थिरतेच्या विरोधी _____ हा पैलू सांगितला आहे.
अ) सहमतीदर्शकता ब) बहिर्मुखता क) आतल्या गाठीचा ड) भावनिक अस्थिरता
- 3 मायर-ब्रिंगज टाईप इंडिकेटर (एम.बी.टी.आय.) _____ चे मूल्यांकन करते.
अ) संवेदन ब) व्यक्तिमत्त्व क) अध्ययन ड) प्रेरणा
- 4 पर्यावरणाशी असणारे व्यक्तिचे वैशिष्ट्यपूर्ण समायोजन _____ मुळे निर्धारित होते .
अ) संघर्ष ब) व्यक्तिमत्व क) संवेदन ड) विचारप्रक्रिया
- 5 मायर-ब्रिंग्स यांच्या व्यक्तिमत्व प्रश्नावलीमध्ये विधाने आहे.
अ. १०० ब. १०५ क. ११० ड. १०२

- 6 समूहातील सदस्य _____ असतात .
अ) परस्परावलंबी ब) स्वावलंबी क) परावलंबी ड) यापैकी नाही
- 7 आपल्या प्रदेशातील सामुहिक कामगिरीनुसार स्वतः ला अभिमानी किंवा अपमानित समजण्याची आपली प्रवृत्ती म्हणजे होय.
अ. वैयक्तिक ओळख सिद्धांत ब. सामाजिक ओळख सिद्धांत क. समूह ओळख सिद्धांत
- 8 अनुवर्तनावरील अभिजात अभ्यास _____ ने केला.
अ) झिम्बाडों ब) एशक क) हर्से ड) स्कीनर
- 9 कर्मचाऱ्यांमध्ये ज्यावेळी भीती आणि चिंतेचे प्रमाण अधिक दिसून येते तेव्हा समुपदेशन आणि थेरपी, नवीन कौशल्य प्रशिक्षण किंवा अनुपस्थितीची अल्प पगारी रजा यामुळे -----सुलभ होते.
अ) समायोजन ब) कार्य समाधान क) कार्य निष्पादन ड) यापैकी नाही
- 10 सहभागामुळे समूह निर्णय प्रक्रियेतून काढल्या गेलेल्या उत्तराबाबतचा _____ वाढतो.
अ) नकार ब) विरोध क) स्वीकार ड) यापैकी नाही
- 11 सुरक्षा आणि आर्थिकता हे घटक बदलास प्रतिकार करणारे _____ स्त्रोत आहे.
अ) खाजगी ब) वैयक्तिक क) संघटनात्मक ड) शासकीय
- 12 ----- यांनी संघटनेमध्ये बदल करण्यासाठी यथास्थितीमुक्त करणे, इच्छित स्थिती कडे जाणे आणि नवीन बदल स्वीकारणे या तीन पायऱ्या सांगितल्या आहेत.
अ) कॉटर ब) कर्ट लेविन क) रॉबिन्स ड) थॉमस कॉक्स
- 13 फिलीपिन्समधील बदलत्या संस्थेच्या एका अभ्यासात असे आढळले की कर्मचाऱ्यांना ----- माहिती सत्रे दिल्यामुळे कर्मचाऱ्यांची संस्थात्मक चिंता कमी झाली.
अ) औपचारिक ब) अनौपचारिक क) मासिके ड) यापैकी नाही
- 14 वस्तुस्थितीला आकर्षक बनवण्यासाठी त्यांना मुरड घालणे, माहिती रोखणे आणि कर्मचाऱ्यांनी बदल स्वीकारावा यासाठी खोट्या अफवा निर्माण करणे यांना -----असे संबोधले जाते.
अ) आकर्षण ब) संघानात्मक राजकारण क) हाताळणी ड) यापैकी नाही
- 15 संघटनेतील कर्मचाऱ्यांच्या कर्मचारी प्रतिकार कमी करून वचनबध्दा मिळवतो आणि बदलाच्या निर्णयात गुणवत्ता वाढवू शकतो .
अ) सहभागामुळे ब) निर्णयामुळे क) उपस्थितीमुळे ड) यापैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नेतृत्व
- 2 अंतर्मुखता विरुद्ध बहिर्मुखता
- 3 भूमिका संघर्ष
- 4 बदलासाठी सक्ती

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मेअर -ब्रिगज यांचे व्यक्तिमत्व विषयक प्रकार निर्देशक थोडक्यात स्पष्ट करा ?
- 2 समूह अनुवर्तन संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा?
- 3 बदलास प्रतिकार करणारे वैयक्तिक स्रोत थोडक्यात स्पष्ट करा?
- 4 संघटनात्मक बदलांसाठी नाविन्यपूर्ण संस्कृतीची निर्मिती थोडक्यात स्पष्ट करा?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 समूह विकासाचा पंचअवस्था सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा ?

2 बढलस प्रतलकर करणलनल प्रकुरलडवर डलत करणलरे घटक सवलस्तर स्पष्ट करल?

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 व्यक्तिच्या आनुवंशिकतेमध्ये _____ महत्त्वाची भूमिका बजावतात .
अ) आर्थिक स्थिती ब) सामाजिक स्थिती क) रंगसूत्रे(जीन्स) ड) भाग्य
Option 3
- 2 पंचघटक प्रारूपामध्ये भावनिक स्थिरतेच्या विरोधी _____ हा पैलू सांगितला आहे.
अ) सहमतीदर्शकता ब) बहिर्मुखता क) आतल्या गाठीचा ड) भावनिक अस्थिरता
Option 4
- 3 मायर-ब्रिंगज टाईप इंडिकेटर (एम.बी.टी.आय.) _____ चे मूल्यांकन करते.
अ) संवेदन ब) व्यक्तिमत्त्व क) अध्ययन ड) प्रेरणा
Option 2
- 4 पर्यावरणाशी असणारे व्यक्तिचे वैशिष्ट्यपूर्ण समायोजन _____ मुळे निर्धारित होते .
अ) संघर्ष ब) व्यक्तिमत्व क) संवेदन ड) विचारप्रक्रिया
Option 2
- 5 मायर-ब्रिंग्स यांच्या व्यक्तिमत्व प्रश्नावलीमध्ये विधाने आहे.
अ. १०० ब. १०५ क. ११० ड. १०२
Option 1
- 6 समूहातील सदस्य _____ असतात .
अ) परस्परावलंबी ब) स्वावलंबी क) परावलंबी ड) यापैकी नाही
Option 1
- 7 आपल्या प्रदेशातील सामुहिक कामगिरीनुसार स्वतः ला अभिमानी किंवा अपमानित समजण्याची आपली प्रवृत्ती म्हणजे होय.
अ. वैयक्तिक ओळख सिद्धांत ब. सामाजिक ओळख सिद्धांत क. समूह ओळख सिद्धांत
Option 2
- 8 अनुवर्तनावरील अभिजात अभ्यास _____ ने केला.
अ) झिम्बाडों ब) एशक क) हर्से ड) स्कीनर
Option 2
- 9 कर्मचाऱ्यांमध्ये ज्यावेळी भीती आणि चिंतेचे प्रमाण अधिक दिसून येते तेव्हा समुपदेशन आणि थेरपी, नवीन कौशल्य प्रशिक्षण किंवा अनुपस्थितीची अल्प पगारी रजा यामुळे -----सुलभ होते.
अ) समायोजन ब) कार्य समाधान क) कार्य निष्पादन ड) यापैकी नाही
Option 1
- 10 सहभागामुळे समूह निर्णय प्रक्रियेतून काढल्या गेलेल्या उत्तराबाबतचा _____ वाढतो.
अ) नकार ब) विरोध क) स्वीकार ड) यापैकी नाही
Option 3
- 11 सुरक्षा आणि आर्थिकता हे घटक बदलास प्रतिकार करणारे _____ स्त्रोत आहे.
अ) खाजगी ब) वैयक्तिक क) संघटनात्मक ड) शासकीय
Option 2

12 ----- यांनी संघटनेमध्ये बदल करण्यासाठी यथास्थितीमुक्त करणे, इच्छित स्थिती कडे जाणे आणि नवीन बदल स्वीकारणे या तीन पायऱ्या सांगितल्या आहेत.

अ) कॉटर ब) कर्ट लेविन क) रॉबिन्स ड) थॉमस कॉक्स

Option 2

13 फिलीपिन्समधील बदलत्या संस्थेच्या एका अभ्यासात असे आढळले की कर्मचाऱ्यांना ----- माहिती सत्रे दिल्यामुळे कर्मचाऱ्यांची संस्थात्मक चिंता कमी झाली.

अ) औपचारिक ब) अनौपचारिक क) मासिके ड) यापैकी नाही

Option 1

14 वस्तुस्थितीला आकर्षक बनवण्यासाठी त्यांना मुरड घालणे, माहिती रोखणे आणि कर्मचाऱ्यांनी बदल स्वीकारावा यासाठी खोट्या अफवा निर्माण करणे यांना ----- असे संबोधले जाते.

अ) आकर्षण ब) संघानात्मक राजकारण क) हाताळणी ड) यापैकी नाही

Option 3

15 संघटनेतील कर्मचाऱ्यांच्या कर्मचारी प्रतिकार कमी करून वचनबधता मिळवतो आणि बदलाच्या निर्णयात गुणवत्ता वाढवू शकतो .

अ) सहभागामुळे ब) निर्णयामुळे क) उपस्थितीमुळे ड) यापैकी नाही

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 नेतृत्व

Ans:

2 अंतर्मुखता विरुद्ध बहिर्मुखता

Ans:

3 भूमिका संघर्ष

Ans:

4 बदलासाठी सक्ती

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 मेअर -ब्रिगज यांचे व्यक्तिमत्व विषयक प्रकार निर्देशक थोडक्यात स्पष्ट करा ?

Ans:

2 समूह अनुवर्तन संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

3 बदलास प्रतिकार करणारे वैयक्तिक स्रोत थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

4 संघटनात्मक बदलांसाठी नाविन्यपूर्ण संस्कृतीची निर्मिती थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 समूह विकासाचा पंचअवस्था सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा ?

Ans:

2 बदलास प्रतिकार करणाऱ्या प्रक्रियेवर मात करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा?

Ans:
